

Peníze přicházejí a odcházejí, ale morálka přichází a roste

→ *Promluva Satja Sái Báby ze 14. ledna 2009* ←

*Bhárat je mateřskou zemí mnoha vznešených duší,
které získaly slavné jméno a věhlas na všech kontinentech světa.
Toto je země neohrožených lidí, kteří na bitevním poli
porazili cizí vládcy a dosáhli nezávislosti.
Toto je země, která vyniká v hudbě, literatuře a ostatních krásných uměních.
Ó chlapci a dívky narození v této slavné zemi Bháratu!
Je vaší svatou povinností ochraňovat její bohaté kulturní dědictví.*

(báseň v telugu)

Drazí studenti!

Buďte připraveni pozvednout čest a slávu této země Bhárat! Buďte si jisti, že v tomto úsilí zvítězíte. Dnes jsou lidé schopni dosáhnout velkého pokroku na poli světských věcí a ve vědě, ale nejsou schopni kráčet kupředu na poli duchovnosti. Člověk se musí v duchovních věcech vyvíjet více než v ostatních oblastech. V dávných dobách lidé přikládali velkou důležitost rozvoji v duchovní oblasti. Ve skutečnosti to bylo cílem jejich života.

V nedávné době však došlo u lidí k oslabení duchovních postojů. V dnešní době je vynakládáno mnoho úsilí, aby se dosáhlo pokroku ve světských, hmotných a pozemských věcech. Jakékoliv úspěchy dosažené v těchto oblastech jsou pouze dočasné a pomíjivé, nejsou trvalé. Zatímco jsou lidé na celém světě schopni učinit obrovské pokroky ve světských oblastech, dochází k poklesu důležitosti přikládané duchovnímu a morálnímu vývoji. Tyto tendence jsou v ostrém protikladu s kulturou Bháratu v dávných dobách.

*Tato země Bhárat zrodila mnoho vznešených žen jako
Sávitrí, která přivedla svého mrtvého manžela zpět do života;
Čandramatí, která uhasila divoký oheň silou pravdy;
Sítá, která prokázala svoji cudnost tím, že vyšla z planoucího ohně nezraněná;
a Damajantí, která silou své cudnosti proměnila zlomyslného lovce na popel.
Díky takovým cudným ženám tato země zbožnosti a vznešenosti
dosáhla hojnosti a blahobytu a stala se učitelem všech národů světa.*

(báseň v telugu)

Sávitrí, slavná žena, přivedla svého zesnulého manžela zpátky k životu silou své cudnosti. Takové ženy přinesly zemi Bhárat velké jméno a slávu. Můžete něco podobného najít někde ve světě? Není pochybnosti o tom, že kdokoliv se narodí, musí zemřít, ale je na světě v nějaké zemi, vyjma v Bháratu, žena, která by přivedla svého mrtvého manžela zpátky k životu?

Celý svět padá do propastné hlubiny kvůli tomu, že sešel ze správné cesty, v důsledku nedostatku charakteru a kvůli špatnému chování. Jednou Ardžuna vyprávěl králi Dharmarádžovi o několika zvláštních událostech, které pozoroval, když projížděl královstvím. Jeden sedlák oznámil Ardžunovi: „Svámí! Včera jsem zanechal po orání na poli náradí, protože se setmělo. Dnes, když jsem na pole přišel, abych nástroje posbíral, nebyly nikde k nalezení.“ Při jiné příležitosti zaznamenal, že nějaké ženy zamykaly svoje domy, když odcházely. Když se jich dotázal, odpověděly mu: „Potřebujeme odejít kvůli nějaké práci, a kdybychom nezamkly, náš majetek by nebyl v bezpečí.“

Pro Ardžunu to byly ohromující zprávy, protože na rozdíl od současné doby nebylo v království v těch dobách zvykem zamykat domy a lidé se mohli pohybovat velice svobodně bez jakýchkoliv obav. Později, když král Dharmarádža sám vyšel na procházku, pozoroval ženu stojící uprostřed cesty, jak mluví s mužem na veřejnosti. Takový druh chování byl proti zvykům převládajícím v zemi. Dharmarádža byl takovým vývojem velice překvapen a cítil, že věk *kali* započal. Proto se tedy rozhodl, že je čas, aby se Pánduovci odebrali do svého nebeského útočiště. V těch dobách bylo tabu, aby se muži a ženy spolu bavili na očích veřejnosti.

Bhárat je zemí, kde jsou vznešené myšlenky a city kultivovány již od dětství. Ve skutečnosti je Bhárat duchovním učitelem celého světa. Dokonce i nyní můžete zjistit, že Bháratané ve svém chování nesešli z cesty, jako se to děje v některých jiných zemích světa. Jejich chování je zdvořilé a příjemné přinejmenším na veřejnosti. Dokonce ani dospělý syn se neodvážá hovořit ke své matce stojící před ním.

V raných dobách Svámího avatárství jezdíval na návštěvu do Puttaparti rádža z Vénkatagiri. Brával s sebou korunního prince a dalšího syna. Před svým odjezdem synové dostávali požehnání od své matky, která sedávala za zástěnou a natahovala svoje nohy k synům, aby jí mohli nabídnout svou poklonu. Tak vznešené byly jejich city a příkladný charakter.

Dnes najdete chlapce a děvčata chodící spolu dokonce i na veřejných místech. Když se jich někdo zeptá, odpoví, že to byl známý nebo známá ze třídy. Takové jednání bylo ve starých dobách považováno za vysoce nesprávné. Ve skutečnosti samotný výraz „známost ze třídy“ (angl. *classmate*) je špatným vyjádřením. Nepoužívejte je. Říkejte „spolužák“ (angl. *a fellow student in the class*). Pravidla chování byla v dřívějších dobách velice přísná. Nyní se situace změnila.

Chlapci a děvčata navštěvují jeden druhého ve svých domech bez jakýchkoliv zábran a dokonce spolu i stolují. To je velmi nesprávné. Předtím, než člověk něco takového udělá, musí se zeptat sám sebe: „Jsem lidská bytost nebo nějaký živočich či zvíře?“ Zvířata mají zvířecí vlastnosti, ale vy jste lidské bytosti. Proto byste měli mít lidské vlastnosti. Říkáte, že jste lidské bytosti. Proto se musíte zeptat sami sebe „mám lidské vlastnosti?“

Co jsou tyto lidské vlastnosti? Nikdy nikomu neubližovat. Proti nikomu nepoužívat hrubá slova. Mít soucit a šlechetné snahy. Pouze o takové osobě je možno říci, že je lidskou bytostí. *Satja* (pravda), *dharma* (spravedlnost), *šánti* (mír), *préma* (láska) a *ahinsá* (nenásilí) je pět vlastností, které by lidská bytost měla mít. Lidé dávají sbohem *satje* a *dharmě* a modlí se za mír. Je to možné? Může někdo získat mír z vnějšku? Mír je stavem mysli, který je uvnitř vlastního Já člověka. Vyvěrá z lidského srdce. Nyní lidé hledají mír ve vnějším světě.

Všechno na světě je reakce, ozvěna a odraz. Jedině když rozvinete nenávist v sobě, uvidíte nenávist u druhých. Dokonce i když vám nikdo nezpůsobuje žádnou škodu, pokoušíte se druhým ubližovat. Ať druhým uděláte cokoli, zcela jistě zakusíte následek takového jednání. Cokoliv slyšíte nebo zakoušíte je příslušná reakce, odraz a ozvěna vašich vlastních činů a citů. Druzí za to nejsou zodpovědni.

Zapomínáte na tuto jednoduchou pravdu a naříkáte: „tak a tak mě obvinili; tak a tak mi ublížili; tak a tak mě zranili“ a tak dále. Nikdo není zodpovědný ani za vaše dobré ani za špatné činy. Není to ani výtvoem Boha, protože Bůh je *nirgunam*, *niraňdžanam*, *sanátana nikétanam*, *nitja*, *šuddha*, *buddha*, *mukta*, *nirmala svarúpinam* (Bůh je bez vlastností, neposkvrněný, konečné útočiště, věčný, čistý, osvícený, svobodný a vtělení svatosti).

Bojujete s druhými a pokoušíte se je zraňovat. Pak vůbec nejste lidské bytosti! Vždy druhým pomáhejte, nikdy nikoho nezraňujte. „Vždy pomáhejte, nikdy nezraňujte.“ Říká se: *Parópakárah punjája, pápája parapídanam* (Člověk dosáhne prospěchu službou druhým a dopouští se hříchu tím, že jim ubližuje), *Sarva džíva namaskáram kěšavam pratigaččhati* (Kohokoliv pozdravíte, dosáhne to Boha) a *Sarva džíva tiraskáram kěšavam pratigaččhati* (Kohokoliv kritizujete, dosáhne to Boha).

Vy si myslíte, že někoho obviňujete nebo si z někoho děláte legraci. To všechno je vaše iluze. Ve skutečnosti tím obviňujete sebe a děláte si legraci sami ze sebe. Na všechno je reakce, odraz a ozvěna. Vy sami jste zodpovědní jak za dobré, tak za špatné. Když si přejete radovat se v životě z dobrých věcí, dělejte v první řadě dobro druhým.

Dnešní vzdělání je zaměřeno na informace. Je to knižní vzdělání. Není to skutečné vzdělání. Není to ten druh vzdělání, o který byste měli usilovat. Vy musíte usilovat o „educare“. „Educare“ se projevuje ve vlastním srdci člověka. Vzdělání závisí na shromažďování informací čtením různých knih a jejich skladováním v mozku. Cokoliv si z těchto znalostí vybavíte, budete reprodukovat při zkouškách a dosáhnete titulů. To nazýváte vzděláním. To není opravdové vzdělání.

Musíte následovat svůj vnitřní hlas. To je opravdové vzdělání. Při nedávném sportovním dni jste hráli množství her, předvedli nádherné gymnastické dovednosti a zpívali jste různé písně. Všechny tyto činnosti se vztahují k tělu, které je výsledkem vašich minulých *karem* (činů). Nicméně nemějte absolutní důvěru ve fyzické tělo. Tělo vám bylo dáno, abyste plnili povinnosti jako lidské bytosti. Nepoužívejte své tělo nesprávně.

Je zodpovědností učitelů, ředitelů, prorektorů a rektorů, aby studenty poučili o hodnotě a účelu lidského zrození. Vaší povinností je následovat své svědomí. Vaše svědomí vám pomůže projevit vznešené vlastnosti. Ale vy nevěnujete pozornost hlasu svého svědomí a jdete proti lidským hodnotám. Od nynějška nikdy neopomíjejte své svědomí. Vaše svědomí je vaším nejcennějším majetkem.

Nemusíte provádět *džapu* (opakování božího jména), *tapas* (pokání, přísnou strohost), *dhjánu* (meditaci) nebo jógu. Ve své *sádhaně* (duchovním cvičení) dosáhnete velikého pokroku, když budete pouze naslouchat svému vnitřnímu hlasu. Cokoliv vzejde z hlubiny vašeho srdce, vám učiní dobře. Cokoli jde proti příkazům vašeho svědomí, je světské, zatímco vnitřní hlas nebo svědomí je duchovní.

„Vždy pomáhej; nikomu neubližuj,“ je základní podstatou duchovnosti. Kdokoliv následuje vnitřní hlas, bude vždy v bezpečí. Nikdy nejděte proti vnitřnímu hlasu. To je pravá duchovnost. Duchovnost neznámá pouze přejímat pobožnost a meditaci. Tyto praktiky v současné době zdegenerovaly v různé nežádoucí činnosti. Základní princip a účel těchto *sádhan* byl zcela zapomenut.

Říká se: *Manasjékam vačasjékam, karmanjékam mahátmanám* (Ti, jejichž myšlenky, slova a činy jsou v dokonalé harmonii, jsou vznešenými lidmi). Není-li dokonalý soulad mezi vašimi myšlenkami, slovy a činy, pak vůbec nejste lidskými bytostmi! Dostanete na někoho velkou zlost a dáte mu facku. Ale na chvíli se zamyslete, jak velký je to hřích, ubližovat druhým. Tím neubližujete svému nepříteli, ale Bohu, skutečně! Všichni jsou božští. Proto nikdy nikomu neubližujte. Je přirozené pomoci těm, kdo pomáhají vám. Ale měli byste být schopni pomoci dokonce i těm, kteří vám ubližují.

*Není nic velkého na tom, když pomáháte těm, kteří vám pomohli.
Vznešení lidé jsou ti, kteří pomáhají dokonce i těm, kteří jim ublížili.*

(báseň v telugu)

Na tomto světě je to pouze Sáí, který pomáhá dokonce i těm, kteří se mu snaží ubližovat, a nevšímá si jejich chyb. Já si nikdy nevšímám újmy, kterou mi způsobují ostatní. Musíme být stále za všech okolností klidní, vyrovnaní a plni míru. Když dosáhnete pouze ctnosti míru (*peace*), můžete získat cokoli na světě. Kamkoliv se podíváte ve vnějším světě, vidíte pouze kousky a kousky (*pieces and pieces*)! Nezraňujte city druhých, ať se stane cokoli.

Vždy jednejte se svými rodiči s láskou a úctou. Ve skutečnosti jsou vaši rodiče vašimi prvními učiteli. Važte si jich. Jakékoliv množství vaší dobré práce, která působí potíže vašim rodičům, je zcela bez užitku. To vůbec nemůže být považováno za dobrou práci. Ačkoliv to může vypadat, že přinese nějaký dočasný prospěch, výsledek veškeré takové práce se obrátí ve velmi zlý. Proto se ujistěte, že nezpůsobujete svým rodičům žádné nepříjemnosti nebo trápení. Čím více jim způsobíte nepříjemností, tím více budete trpět.

Co se týče dobročinnosti, čím více dáte druhým, tím více prospěchu obdržíte později. Proto se vždy snažte druhým pomáhat. Konejte jakýkoliv druh *sévy* (nesobecké služby), které jste schopni. Když budete takto pomáhat druhým, budete postupovat na cestě pravdy. Jak budete putovat po cestě pravdy, *dharma* bude automaticky následovat. Tam, kde *satja* (pravda) a *dharma* (spravedlnost)

kráčeji pospolu, tam zavládne *šánti* (mír). Pak bude následovat *préma* (láska). Tam, kde je láska, nemůže být ubližování. Pak nebudete mít nepřátele. Pouze když pramen lásky ve vašem srdci vyschne, budete se snažit působit druhým trápení. Proto rozvíjejte lásku ke každému. *Satja, dharma, šánti, préma* a *ahinsá* jsou lidskými vlastnostmi.

Dnes je všude na světě nekontrolovatelné násilí. Lidé se bojí dokonce i zůstat sami ve svých domech. Po celém světě se dějí různé změny. Dříve byly Spojené státy americké považovány za supervelmoc a bohatou zemi, dnes je však veškerá tato sláva pryč. Výsledkem je, že lidé, kteří dříve jezdili do práce autem, dnes chodí pěšky. My si myslíme, že peníze a bohatství zmůžou všechno. Ale peníze nejsou důležité; důležitá je vaše mysl. Jestliže můžete ovládat svou mysl, všechno se pro vás obrátí k dobrému.

Drazí studenti!

Jakékoliv práce se chopíte, konejte ji s vědomím odevzdání Bohu. *Sarva karma bhagavad prítjartham* (Konejte veškeré činnosti k potěšení Boha). Vždy mějte na paměti, že konatelem je Bůh a vy jste pouhým nástrojem v rukou božích. Můžete dosáhnout v životě čehokoliv, když je to vůlí Boha. Konejte svou povinnost a zůstávejte svědkem všeho, co se ve světě děje. Říká se: *Parópakárah punjája pápája parapídanam**. Vždy dodržujte zásady: buďte dobří, konejte dobro, spatřujte dobro. Ať váš jazyk hovoří pouze pravdu. Ať jsou všechny vaše skutky pro druhé užitečné. Kdokoliv koná službu společnosti s takovým heslem, bude vždy šťastný.

Pýcha, žárlivost atd. – to všechno jsou špatné vlastnosti. Ty odhánějí dobré vlastnosti. Ubližují vám stejně tak jako společnosti. Proto buďte dobří a konejte dobro druhým. Jestliže je někdo v obtížné situaci, udělejte všechno pro to, abyste mu pomohli dokonce i za cenu vlastní práce. To je nejdůležitější povinností lidské bytosti. „Vždy pomáhat, nikdy neubližovat“ by mělo být vaším heslem. Bude stačit, když budete vždy pamatovat na tyto dva příkazy. Nepůsobte škodu ani svému nepříteli. Nikdy neubližujte. Nezpůsobte druhým dokonce ani sebenepatrnější nepříjemnost. To je právě vzdělání.

Necháte rodiče doma trpět, chodíte do úřadu a předvádíte svou sobeckou moc nad svými podřízenými a pobíráte obrovský plat za svoji takzvanou práci a odpovědnost. To je velká chyba. Jak stoupáte ve své kariéře a v životě vzhůru, vaše ego a žárlivost musí sestupovat dolů. Jedině pak získáte úctu všech. Vždy pamatujte na společnost a její prospěch. Jste členem společnosti, proto máte

* Člověk dosáhne prospěchu službou druhým a dopouští se hříchu tím, že jim ubližuje.

společenskou odpovědnost. Za svou existenci vděčíte společnosti. Podobně společnost není od vás oddělená. Společnost tvoří jednotlivci. Vy a společnost jste neoddelitelně a vzájemně na sobě závislí. Pouze když se ostatním členům společnosti daří dobře, bude se také vám dobře dařit.

Drazí studenti!

Všichni jste si ve studiu vedli dobře, dostali jste dobré známky a získali hodnosti. Získali jste dobré jméno Instituci v oblasti vzdělání, sportů a kulturních činností. Včera jste byli svědky hry o *bhaktovi* Pótanovi. Necítil se špatně navzdory kritice a přezírání od svého švagra Šrínáthy, který byl také velkým básníkem. Protože byl Pótana velkým oddaným Rámy a zcela se odevzdal Pánovi, Ráma sám pro jeho prospěch složil velký epos Bhágavatam. Pótana vždy věřil, že jeho poezie, jeho život a dokonce celá jeho existence byly všechno dary Pána Rámy. On byl skutečným oddaným.

Když Pótana trpěl náhlou bídou a bylo pro něj velice obtížné vyjít s penězi, poradil mu jeho švagr, aby věnoval své dílo králi a zajistil si tak pohodlný život díky penězům a šperkům, které mu král daruje. Pótana to odmítl udělat a řekl, že přijme útočiště pouze u Pána Rámy. Namísto toho se rozhodl žít z obdělávání malého kousku půdy.

Jednoho dne, když jel Šrínátha v palankinu kolem pole, uviděl svého švagra Pótanu, jak pracuje na poli. Posměšně k Pótanovi utrousil poznámku, oslovuje ho jako „hálíka!“, což znamená „Ó sedláku! Máš se dobře?“ Pótana mu výstižně odpověděl takto: „Záleží na tom, že jsem sedlák? Cítím, že je lepší a vznešenější vydělávat si na živobytí farmařením, než věnovat svoji poezii světským králům a žít z jejich milodarů. Toto mě více uspokojuje!“

Země je základem pro všechny předměty a činnosti na světě. Kdokoliv vloží svoji víru v půdu, nikdy nebude trpět žádnými těžkostmi. Proto radím studentům, aby rozvíjeli víru ve svou mateřskou zemi a věnovali se svému povolání v této velké zemi Bháratu samotném, namísto toho, aby snili o tom, že odjedou do jiných zemí jako je Amerika a vydělali statisíce a statisíce rupií. Získejte jméno a slávu ve své vlastní mateřské zemi.

Vydělat peníze není nic velkého. Dokonce i žebrák může vydělat hodně peněz. „Peníze přicházejí a odcházejí, ale morálka přichází a roste.“ Kultivujte tuto morálku. Ten, kdo je ctnostný, nikdy nebude trpět žádnými obtížemi.

U příležitosti svátku Sankránti, v Prašánti Nilajam dne 14. ledna 2009